

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. VIII. De facto non reservantur peccata dubia; neque certa, non consummata in suo genere, nisi aliud exprimatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

autem hic quaeritur est, an quando simpliciter reservatur peccatum contra votum castitatis, sine illo addito: Opere consummatum, intelligatur opus externum ex se veniale, ex intentione tamen interna mortale. Quidquid ergo sit de mente Suarii, existimo cum Eminent. & aliis Doctoribus, sententiam nostram esse probabilem & tutam in praxi; nisi reservans aliud expresse significet.

Et similiter assero, non sufficere quodcumque peccatum externum per se mortale, sed insuper, nisi expresse reservans aliud significet, reservationem intelligendam esse de peccato certo & consummato effectu secuto, ut jamjam edissero.

CONCLUSIO VIII.

De facto non reservantur peccata dubia; neque certa, non consummata in suo genere, nisi aliud exprimat.

121. Probatur Cocl. Reg. 15. de Res. in praxi.

121. Probatur Cocl. Reg. 15. de Res. in praxi.

122. Irregularitas ex homicidio ex- tenditur in jure ad casum dubium & ta- lionie.

122. Irregularitas ex homicidio ex- tenditur in jure ad casum dubium & ta- lionie.

Et cap. Significasti 18. eodem, ibi: Quod si discerni non possit ex cuius ictu percussus interiit, in hoc dubio tamquam homicida debet haberi Sacerdos: & si forte homicida non sit, à Sacerali officio abstinere debet, cum in hoc casu cessare sit tutius, quam remere celebrare, pro eo quod in altero nullum, in reliquo vero magnum periculum timeatur. Signum ergo est, quod homicidium per se positum, stet pro homicidio certo.

Negatur, inquis, Consequentia; sed potius vice versa signum est, quod homicidium per se positum comprehendat homicidium dubium; nam Pontifices non videntur ibi novum jus introducere; sed ex generali principio obligationem, quae jam existebat, declarare, ut patet ex his verbis: Cum in dubis semitam debeamus eligere tutiorem. Et ex illis: Cum in hoc casu cessare sit tutius &c.

Respondetur; Pontifices ibi introducere novum jus; allegare autem illud principium generale; non quasi per se obligans in omni casu, quod esset onus intolerabile, sed quasi sufficiens fundamentum, ad statuendam novam legem in praesenti casu. Quippe in hoc, quod dubius de homicidio, quando constat de vulnere inflato; abstinere à sacerdotali officio, solum illud potest esse incommodum, quod hoc sit onerosum tali personae; & quod aliquando possit contingere, ut ille, qui revera homicida non est, abstinere cogatur: at hoc quasi nihil existimatum est à Pontifice, comparatum cum reverentia debita rebus sacris; & cum periculo, quod aliquando homicida ministrat.

123. An in illis cap. Pontifex statuat novum jus.

Suarez.

Hac autem ratio cinatio per se sola fortasse non esset sufficiens ad obligandum hominem dubium, ut in eo casu abstinere; fuit autem sufficiens, ut Pontifex lege sua id decerneret. Maxime cum ipse potuerit judicare, esse sufficientem causam ad imponendum hoc onus in tali casu; quod homo sua culpa vel negligentia actionem fecerit, simili dubio expositam. Item cum ad Summum Pontificem pertineat cavere omnem indecentiam circa ministeria sacra. Atque hanc existimo esse veram intelligentiam illorum jurium. Ita Suarius supra n. 9.

Sicuti ergo irregularitas non incurritur propter peccatum dubium, nisi expresse Legillator id significet; pari ratione neque incurritur reservatio, nisi reservans id expresse declaret.

Pro opposita nihilominus sententia citatur Corduba in Reg. S. Franc. cap. 7. q. 4. p. 1. cas. 5. (quem sequitur Bonae Spei hic disp. 10. n. 8.) ubi in fine sic ait: Notandum quod quando in praedictis omnibus fuerit dubium, an talis tactus sit enormis ex tali circumstantia, an non; hoc judicare & determinare pertinet ad eum; qui habet auctoritatem absolventi à tali casu reservato, qualis est Minister Provincialis; quia generaliter ad eum perti-

124. Peccatum dubium esse reservatum adscribitur Corduba.

Z

pertinet determinare in dubiis super aliquo casu, ad quem pertinet auctoritas absolvendi seu dispensandi super eo; & cui committitur principale, committitur & accessorium: ideo Guardiani, quibus hoc committitur communiter à Provincialibus, deberent esse instructi super his, vel habere declarationem à Ministro Provinciali, seu à Capitulo Generali, vel Provinciali; quia fortè aliqui eorum sunt minus docti in his, quàm eorum subditi, & caveant ne in manifestè enormibus peccatis, judicent non esse enormia; aut è contrà, quia seipos & alios in tali iudicio manifestè erroneo deciperent. Hucusque Cordubensis.

A quo quæro, quid faciendum, si Guardianus nequeat determinare, sed & ipse sit & permaneat dubius super aliquo casu, nunquid obligor eum confiteri Guardiani, aut alteri habenti potestatem absolvendi peccata reservata? Non queritur hęc, cujus sit in dubio determinare, an aliquis casus sit reservatus, vel non: quod nemo meliùs facere potest, quàm qui casum reservavit, immo solus authenticè facere potest; quin & ad illum recurrendum censeo, quando commodè fieri potest: sed quod hęc queritur, est, an manente dubio casu, ita ut nemo probabiliter possit resolvere pro una aut altera parte; loquitur enim Conclusio de dubio negativo, v. g. si discerni non possit, nec à me, nec ab alio quopiam, ex cujus istu, meo vel alterius percussus interierit, & idcirco homicidium manet dubium negativè, queritur, inquam, an istante hoc dubio, sive an homicidium sic dubium (& idem est de aliis peccatis) sit casus reservatus, ubi homicidium simpliciter est peccatum reservatum, & Respondeo cum Suario, non esse peccatum reservatum, nec video contrarium docuisse Cordubensem suprà.

125.
& aperte
docet Bonæ
Spei, ac p̄son
bat.

Ut ut sit de mente Cordubæ, quæ saltem est dubia, apertissimè docet hanc sententiam Bonæ Spei loco suprà citato, & probat n. 9. dicens: Mortale dubium in nostra, & communi sententia, est materia Confessionis necessaria ex institutione Christi, ut vidimus to. 4. tract. 2. disp. 2. n. 184. & probat P. Herincx hęc disp. 3. n. 47. ergo dubium mortale reservatum consequenter esse debet materia Confessionis reservatorum necessaria.

Probatur Consequentia: tum quia procul dubio Superiores intendunt reservare peccata, quæ in illa specie sunt materia Confessionis necessaria ex institutione Christi: tum quia, sicut Confessio sacramentalis ita est ad libertatem respectivè odiosa, ut tamen in ordine ad criminum Absolutionem sit favorabilis, juxta dicta to. 4. tract. 2. disp. 6. à n. 179. sic reservatio ita est odiosa &c. vel certè da rationem, cur hæc magis sit odiosa, quàm illa; cum tam illa sit restrictiva libertatis, quàm

hæc, & illa interea, tam sit in ordine ad criminum quæ reservatorum Absolutionem favorabilis, quàm hæc in ordine ad criminum quæ criminum: item cur potius sub præcepto Confessionis mortaliū simpliciter, nullà factâ mentione dubii, comprehendatur dubium mortale, quàm sub reservatione mortaliū simpliciter, nullà factâ mentione dubii, comprehendatur dubium mortale reservatum: si enim reservatio usum Sacramenti reddat subditis difficiliorem: ergo &c. Unde non apparet, quæ Consequentia & ratione P. Herincx illud Antecedens loco citato admittat, & infrà disp. 6. n. 7. neget & improbet Consequentiam. Hæcenus Bonæ Spei.

Respondeo; P. Herincx optimâ ratione negare & improbare illam Consequentiam; scilicet, quia reservatio est valde odiosa & Aristoteli interpretanda: at verò obligatio confitendi peccatum mortale dubium, tametsi aliquo modo sit odiosa, non tamen valde, sive in odiosa atque reservatio. Quod probo; quia ista obligatio solum est odiosa penitenti; at verò reservatio est odiosa tam penitenti quàm Confessario, cujus jurisdictionem aufert; cum tamen per istam obligationem potius ejus jurisdictioni extendatur. Quid ergo mirum, si potius reservatio, quàm illa obligatio sit strictè interpretanda? Quàmvis, sicut alibi dixi, fortè & obligatio confitendi sit restringenda ad peccatum certum, quia licet non sit tam odiosa, quàm reservatio; tamen aliquo modo odiosa est, si non Confessario, saltem penitenti. Vide disp. præced. sect. 8. conclus. 3.

Quod autem suprà dicit Bonæ Spei: Procul dubio Superiores intendunt reservare peccata, quæ in illa specie sunt materia Confessionis necessaria ex Christi institutione; videtur non subsistere. Nam peccatum merè internum, v. g. hæresis merè interna, est peccatum in specie hæresis, seu ejusdem speciei cum hæresi externa. Et aliunde Omnes asserunt, eam esse materiam necessariam Confessionis ex Christi institutione, cum tamen communis sententia (ut Bonæ Spei admittit ibidem n. 4) doceat, eam non esse peccatum reservatum. Ergo tamen dubium mortale reservatum, sit in illa specie materia necessaria Confessionis ex Christi institutione, minimè sequitur; ergo est materia Confessionis reservatorum necessaria.

Cæterùm ut nulla esset differentia inter obligationem confitendi, & reservationem, nulla, inquam, quoad odium, aut favorem, adhuc sufficienti ratione P. Herincx, admisso illo Antecedente, negavit & improbat Consequentiam, putâ, quia de obligatione confitendi peccatum dubium, habemus traditionem seu quasi traditionem, ut loquitur præfatus Auctor sup. n. 10. de reservatione autem habemus sententiam DD. communissimam in oppositum.

Certè

128. Qui prater Bonæ Spei docent illam sententiam. Bardus Armilla.

Frias Spinola.

126. Referenda est magis opinio quam opinio. Causam peccatum dubium.

129. Obijciunt Decretum aliquod S. Congreg.

Prima responsio.

Secundâ.

Bardus De Scildere.

130. Contra reservationem arguit Bonæ Spei.

Certè Bonæ Spei tantum duos Auctores pro se offert, Cordubensem, cujus mens obscura, ut supra notavi, & Armillam verb. Casus n. 13. Qui, ut ait Bardus discept. 6. c. 11. p. 4. §. 3. n. 5. solum dicit, in eo dubio securiorem partem esse eligendam; at non declarat, an ex consilio, an verò ex necessitate fieri debeat.

Et dato, quòd illi duo Auctores id docerent, & Alii duo, quos Bardus supra citat, scilicet Frias in tract. de modo audiendi Confess. p. 1. c. 8. cas. 2. & Spinula in opuscul. de prud. elect. disp. ult. sect. 7. ver. Quando autem quis, Equidem non sunt audiendi contra torrentem DD. absque alio fundamento, quàm illud Bonæ Spei jam allegatum; vel id, quod præterea adduci possit, scilicet, quòd in administratione & receptione hujus Sacramenti tutior via est accipiendâ, ne Sacramentum exponatur periculo nullitatis: nam hoc periculum moraliter nullum est, cum ordinariè aliud peccatum exprimat, cujus absolvendi Confessarius certam habet potestatem; præterquam, quòd nostra sententia moraliter certa sit, saltem ita communis, ut merito Ecclesia censeatur supplere jurisdictionem in singulis actibus, de qua supplementatione plura suo loco diximus.

Sed dicit aliquis; ex speciali mandato Clement. VIII. Decretum à Sac. Congr. editum fuit die 9. Jan. a. 1601, per quod omnibus Sacerdotibus tam secularibus, quàm regularibus, per universam Italiam, extra urbem degentibus, injungebatur, ne quis eorum sub prætextu quorumcumque privilegiorum &c. ab ullo ex casibus clarè vel dubiè in Bulla Cœnæ contentis &c. Absolutionis beneficium imposterum impendere audeat &c.

Resp. in primis, indè confirmari sententiam nostram: si enim per se loquendo casus dubius comprehenditur sub reservatione, quid erat opus specialiter id decernere circa casus contentos in Bulla Cœnæ? Et cum aliunde exceptio firmet regulam in contrarium, saltem licitum erit absolvere à casibus dubiè reservatis in aliis Bullis.

Resp. 2. anno sequenti 1602. die 26. Novemb. aliud Decretum emanasse immediatè ab ipso Clemente VIII. restrictivum seu moderativum prioris circa aliqua puncta, in quo Decreto omisit Pontifex qualitatem illam, nempe, Clarè vel dubiè. Unde res illa videtur esse reducenda ad terminos ipsius Bullæ Cœnæ, in qua non inveniuntur illæ particule, adeoque de facto licitum adhuc esse, absolvere à casibus dubiè in Bulla Cœnæ contentis. Ita docet Bardus supra §. 7. n. 6. quem sequitur De Scildere de Princip. consue. tract. 3. n. 14.

Sed contra, inquit; ideo Clemens VIII. particulas illas, Clarè vel dubiè, omisit; quia suppositâ receptâ sententiâ & quasi traditione, quòd peccata mortalia dubia sint confi-

tenda, erant superflua; aut certè, quia in utramque partem acriter disputant Theologi pro opposita sententia contra traditionem illam; judicavit Pontifex, nondem disputationem illam; quamquam pro traditione stet, esse impediendam: sed hoc omnium verifimilius, quòd Summus Pontifex voluerit præcisè moderationem facere in numero casuum; relicto primo Decreto in suo vigore quoad eorum modum; Clarè vel dubiè: alioquin cum hic modus sit tam speciali notâ dignus, quàm ipse casuum numerus, illius modi specialem moderationem fecisset, pro ut ipsius numeri fecit. Ita Bonæ Spei supra n. 13.

Respondeo: eo ipso fecisse specialem moderationem illius modi, quo illas qualitates omisit seu non expressit. Siquidem ex Iuristarum (quos citat Bardus sup. n. 7.) sententia, etiam in eadem dispositione, cum in una ejus parte ponitur qualitas, omittitur verò in alia, non censetur repetita in secunda parte, si materia, de qua agitur, sit odiosa; v. g. si testator in una parte testamenti meminerit filios masculos; in alia verò parte simpliciter sit de filiis locutus; qualitas illa masculinitatis non censetur repetita; proinde etiam femina essent comprehensæ sub dispositione. Cum igitur qualitates prædictæ in casu nostro odium causent seu illud extendant, nam reservatio est odiosa, ut non semel diximus, idcirco non debent judicari repetitæ; repetitio enim extensionem sapit, materiæ autem odiosæ restringendæ & non extendendæ sunt.

Et verò si Pontifex noluit illam disputationem, de obligatione confitendi peccatum mortale dubium, impedire, & ideo in suo Decreto omisit illas particulas, quare eas permittit addi in Decreto Sac. Congr. ? Vel si per additionem illarum in primo Decreto non præjudicabatur huic disputationi (sicuti reverà non præjudicabatur, quia poterat Pontifex præcipere Confessionem dubiè reservati, estò peccatum mortale dubium ex institutione Christi non foret confitendum, ut clarum est) neque in secundo Decreto fuisset præjudicatum, sed adhuc libera mansisset illa disputatione. Ex quo patet; etiam admittâ obligatione confitendi peccatum mortale dubium, non fuisse illas particulas superfluas; ergo propter superfluitatem eas Pontifex non omisit.

Manet igitur ex dictis; per moderationem secundi Decreti, abijciendam verba illa: Clarè vel dubiè, quæ apposita erant in primo Decreto, casus omnes, in eo Decreto comprehensos, tali qualitate minime affectos, manere in dispositione juris communis quoad reservationem dubiam, ac si Decreta illa Clement. nequaquam edita fuissent. Ita Bardus supra.

Si ur-

132.
Obijciunt
aliud Decre-
tum S. Con-
greg.

Si urgeas Decretum Sac. Congr. speciali mandato Pauli V. editum die 7. Jan. a. 1617. quod sic incipit: *Quoniam Sacra Congreg.* per quod confirmatur & innovatur Decretum Clement. VIII. & simul ejus declaratio seu moderatio.

Responsio
Bardi.

Respondet præfatus Auctor n. 9. intentionem Pontificis fuisse, confirmare indivisibiliter utrumque Decretum Clementis, nempe primum Decretum, & simul ejus moderationem, præcipiendo, ut perfectè ad unguem servetur; & hoc, quia nonnulli, prætextu quorundam privilegiorum, illud non servabant; at non fuisse intentionem, confirmare primum illud Decretum solitariè & sine respectu ad moderationem.

Probatur.

Hanc autem fuisse mentem Pauli probatur; quia confirmatio & innovatio in forma communi non restituit ea, quæ revocata invenit, sed solum corroborat, quod illæsum reperit. Iam autem Decretum istud Pauli V. continet confirmationem in forma communi, ut patet, ipsum legenti; nulla enim reperitur in eo clausula expressiva & constitutiva formæ specialis, seu ex certa scientia; proinde solum confirmat Decretum Clementis, ut modificatum, atque adeo nihil nobis officit. Hinc rursùm assero, peccatum dubiè reservatum, posse validè absolvi à quolibet ordinario Confessario, nisi in casu particulari jus aliter disponat.

133.
Limitatio
sententiæ
nostræ ex
Sanctio, an
sit admit-
tenda.

Sed nunquid admittenda limitatio Sanchii? Sic enim ipse ait lib. 1. Sum. cap. 10. n. 74. Quod quidem intelligo, nisi in eo eventu esset præsumptio fori externi pro illius delicti admitti veritate: quia stante hac præsumptione, est pro certitudine delicti possessio, & illa præsumptione est in utroque foro standum, dum contraria veritas non constat; v. g. hæresis externa reservatur, quando etiam mente ita sentitur, dubius autem eam proferens est, an ita mente senserit, vel an mente ita sentiente, protulerit exterius, animo ejus asserendæ, & sic sit verè externa, ac proinde reservata; an solius joci animo, censetur in hoc dubio reservata.

Quia cum verba sint naturaliter signa intentionis, & nullus præsumitur dicere, quod in corde non habet, nec aliter, quam in eo habet, præsumptio est ac possessio in hoc dubio, ut hæresis illa processerit exterius ex vero interiori in illam consensu. Item, quia in hoc dubio hic judicaretur verus hæreticus in foro externo. Ergo idem in interno: quia hæc judicia non sunt diversa, nisi quando illud falsæ præsumptioni innititur, & in hoc constat contraria veritas. Hactenus Sanchez.

134.
Non vide-
tur esse li-
mitatio, sed
mutatio cas-
us.

Verùm enim verò, ut hæc limitatio sive doctrina vera foret, non est limitatio casus nostri, sed mutatio casus nostri in alium. Patet ex dictis; quia casus noster, est peccatum dubium negativè, quando mens manet pen-

dula, sine ratione assentiendi in alterutram partem. Iam autem illa præsumptio fori externi secundum Sanchez supra n. 13. est verisimilitudo quædam, sufficiens ad rem dubiam credendam, vel est probabilis conjectura, ex certo signo proveniens, quæ alio non adducto, pro veritate habetur, donec ad veritatem oppositum probet; & sic liquet, quod non sit casus peccati dubii negativè, sed potius casus peccati probabilis, seu assensus in unam partem; quid ergo mirum, si pœnitens teneatur illud peccatum confiteri tamquam reservatum, cum habeat rationem probabilem judicandi esse peccatum reservatum, nullam autem, ut suppono, judicandi, non esse reservatum?

Cæterùm, an illa præsumptio fori externi semper sufficiat in foro interiori, quando in hoc non constat contraria veritas, dubitat Dicastillo disput. 11. n. 92. fieri enim potest, inquit ille, ut signa seu conjectura externæ pro foro externo censentur sufficientes, & prudentes, ut Iudices possint præsumere secundum unam partem dubii, quia scilicet illa conjectura, vel id unde conjectura sumuntur, constat; id verò quod posset pugnare contra talem conjecturam, seu contra id, unde conjectura sumitur, non constat plerumque in foro externo.

Ex quo fit, ut pro foro externo censetur illa conjectura sufficiens: ita ut nihil aliud constet, quod illam destruat. Nam si constaret aliquid, quod illam destrueret, vel infirmaret, non censetur illa pro foro exteriori probabilis conjectura, neque staret præsumptio pro illa parte. In foro autem interiori, ubi constant etiam omnia, quæ in utramque partem causam reddunt dubiam, fieri potest, ut quod sufficiens videbatur in foro externo ad præsumendum, in foro interno non sufficiat, & quod ad iudicium externum, politicamque gubernationem sufficere censetur prudenti Iudici in foro externo, non censetur sufficere in interno. Hæc ille.

Sed contra facit; quod forum externum, non obstante, quod sciat dubium esse in foro interno, undecumque illud dubium oritur, equidem iudicet probabiliter pro una parte dubii, argum. Reg. 65. de Reg. juris in 6. *In pari delicto vel causa potior est conditio possidentis*, quæ Regula non solum habet locum in foro externo, sed etiam in foro interno; ergo hoc ipso, quod in foro interno manet dubia veritas opposita, non tantum in foro exteriori, sed etiam in foro interiori sufficit illa Regula, ad prudenter præsumendum pro una parte dubii, & ad omne dubium deponendum.

Quidquid sit de hac controversia, de qua nolo hic longius disputare, sufficit quod præ-

non esse re-
servatum
potest cui
libet illud
conferat

137. prius dictum fuit, scilicet, hunc non esse casum Conclusionis, quæ solum loquitur de dubio negativo, omnibus consideratis. Nam si probabiliter iudices, peccatum non esse reservatum, estò etiam probabiliter iudicantes, esse reservatum, non videtur Superior tali casu voluisse sibi reservare Absolutionem, sicuti Christus in tali dubio de peccato mortali, noluit obligare ad Confessionem, ut suo loco ostendimus.

137. Multò magis si probabiliter iudices non esse reservatum, & nullæ sint rationes probabiles pro reservatione. Sin autem probabiliter iudices esse reservatum, absque ratione probabili pro non reservatione, nemo dubitat, quin sit obligatio illud peccatum confitendi Superiori, aut alteri habenti potestatem absolvendi à reservatis, cum tunc quasi moraliter certum sit, peccatum esse reservatum.

Votum du-
bium mate-
ria reſerva-
ta, non est
reservatum
ſimplici-
ter.

Audiamus Sanchium lib. 4. Sum. cap. 40. n. 26. ubi sic discurret de voto reservato: Quoties de voti valore fuerit morale dubium, sive sit dubium juris, sive facti, & sive sit negativum propter conjecturas, quæ non sufficiunt ad determinandum iudicium, sive sit positivum ex opinionibus probabilibus contrariis, id votum cujuscumque materiae reservatae, non est reservatum; sed potest Episcopus in eo dispensare: & hoc est verum, quamvis id dubium non sufficiat ad excusandum votentem à voti obligatione, quando enim excusat, non est opus ullâ dispensatione. Ratio est: quia cum dispensationis reservatio sit odiosa, est restringenda ad casus certos: dubii enim non comprehenduntur sub reservatione.

138. Et eodem lib. c. 44. n. 3. Secunda, inquit, causa est, eò quod dubitatur, an potestas dispensantis extendatur ad illud votum. Et tunc quando potestas est ordinaria, potest esse dubium juris aut facti, aut utriusque. Dubium juris erit, quando constat de voto emisso; ac dubium est propter opinionum diversitatem, an id sit reservatum. Et in hoc casu potest dispensare. Quia tunc non censetur votum reservatum, ut probavi cap. 40. n. 26.

138. Aut est dubium facti; quia votens, sciens se peregrinationem vovisse, dubitat, an ea fuerit Compostellana, & sic reservata. Similiter certus est, se aliquid ad castitatem pertinens vovisse, dubitat tamen, an absolutam castitatem voverit, cujus votum est reservatum, an solum partialem, cujus votum non est reservatum.

139. Et in hoc dubio sic distinguendum apparet primâ facie. Si sit aliqua possessio pro voto reservato, non poterit inferior Pontifice dispensare: secus si nulla sit possessio pro voto. Exemplum prioris partis sit, si ille certus sit, se vovisse castitatem, aut verba voti, quæ certus est se protulisse, sunt castitatis, dubitat tamen, an intenderit omnimodam castitatem;

tunc enim possessio est pro voto plenæ castitatis. Exemplum posterioris partis, quando ille non meminit verborum; tunc enim possessio est pro voluntate, ut in hoc dubio intelligatur ad id, quod minus est, ligata: & ideo præsumitur non emissum votum reservatum.

At re bene inspectâ dicendum est, in neutro casu votum esse reservatum: & à fortiori quando est dubium juris & facti. Quia c. 40. n. 26. eam regulam tradidimus, ut in dubio, quamvis non sufficienti ad vitandam voti obligationem, nunquam censetur votum reservatum. Et ideo, quando stat possessio pro illo voto castitatis, juxta tenorem verborum, licet ea possessio sufficiat ad iudicandam plenam castitatis obligationem, non sufficit tamen, ut votum iudicetur reservatum. Hucusque Sanchez.

Sed interrogo ego unum verbum; si possessio voti non sufficiat, ut votum iudicetur reservatum, cur sufficiat possessio hæresis, ut hæresis iudicetur reservata? Nonne in tali dubio plenæ castitatis, in foro externo votens iudicaretur obligatus ad plenam castitatem? Cur ergo hoc votum minus sit reservatum, quam illa hæresis?

Et verò non sufficere præsumptionem fori externi, ut casus aliquis sit reservatus, probabile putat Diana, part. 4. tract. 3. resol. 4. cum Merolla in disp. Theol. tom. 1. disp. 3. cap. 3. dub. 2. coroll. 23. n. 370. ubi (inquit ille) impugnat supradictam Sanchez limitationem, existimans casum non censeri reservatum, nisi certò constet de reservatione, nec satis esse, quod præsumatur reservatus.

Sententia satis benigna, si satis vera. Sed si hæc vera, multò magis Conclusio nostra, quæ loquitur, sicut dictum est, de peccato dubio negativè. Et perinde est, ut patet ex dictis, sive sit dubium juris, id est, quando dubitatur, an sit reservatio facta, seu lex reservans, ut sic loquar, posita; sive dubium facti, quando constat de lege, v. g. de reservatione homicidii; dubitatur autem, an homicidium fuerit commissum, vel commissum cum sufficienti deliberatione ad culpam mortalem.

Et ideo rursum dico, stante tali dubio, non esse obligationem confitendi illud peccatum Superiori, aut alteri habenti potestatem in reservata; quia non censetur peccatum reservatum; juxta Reg. juris 30. de Reg. juris in 6. In obscuris minimum est sequendum. Et leg. 9. ff. hoc tit. Semper in obscuris, quod minimum est, sequimur.

Obscura hæc dicuntur (inquit Canisius in dictam Reg.) quorum sententia incerta est, quæque nunc in hanc, nunc in alteram partem pertrahi possunt. Ne igitur res propter obscuritatem pereat, benignè receptum est, ut saltem id, quod in sententia minimum est, hoc est, minus noceat reo, sequamur. Quippe procliviores esse debemus ad liberandum, quam

sive facti.

1140. An sufficiat possessio hæresis, ut ipsa censetur reservata.

An sufficiat præsumptio reservati-
nis, ut casus sit relectus.
Diana.
Merolla.

14120. Dubium negativum sive juris sive facti non sufficit ad reservationem.
Reg. 30 de Reg. juris in 6.
l. 94 ff. eod.
Quænam in iure dicantur esse obseura.
Canisius.

quàm ad condemnandum, & favorabiliores sunt partes Rei, quàm actoris. Hæc ille.

142. Obscurum est quid intelligatur per ly *Homicidium* dum reſervatur, Aliquibus opinantibus ſolum intelligi homicidium certum, Aliis etiam homicidium præſumptum vel dubium, quod in ſententia reſervationis minimum eſt, hoc eſt, minus nocet reo ſeu peccatori, ſequimur; quia proſtriores eſſe debemus ad liberandum, quàm ad condemnandum, & favorabiliores ſunt partes Rei, id eſt, peccatoris, quàm actoris, id eſt, reſervantis ſeu Superioris; præſertim cum alia Regula juris dicat 57. de Reg. juris in 6. *Contra eum, qui legem dicere potuit apertiùs, eſt interpretatio faciendâ.* Tam autem reſervans apertiùs potuit legem dicere; ergo niſi expreſſerit homicidium præſumptum & dubium, contra eum eſt interpretatio faciendâ, id eſt; judicandum pro pœnitente, iplum liberando ab onere recurſendi pro Abſolutione ad Superiorem.

Reg. 57. de Reg. juris in 6.

143. Intelligitur homicidium in ſuo genere completum.

Et conſimiliter, tamenſi Superior poſſet reſervare homicidium ſolum inchoatum ſi vellet, niſi tamen id clarè exprimat, contra eum ſit interpretatio in favorem pœnitentis, intelligendo per homicidium ſimpliciter poſitum, homicidium in ſuo genere conſummatum.

Hinc Clemens VIII. inter caſus reſervatos, de quibus ſuprà egimus, non ſimpliciter ponit homicidium ſeu occiſionem, ſed addit vulnerationem ſeu gravem percuſſionem; nè fortè, ſi ſolam occiſionem poſuiſſet, vulneratio etiam lethalis, morte non ſubſecutâ, à caſibus reſervatis merito fuiſſet excluſa; ſicuti excluſitur à pœnis irregularitatis, excommunicationis & ſimilibus, conſtitutis pro homicidio ſimpliciter, ſecundùm DD. communiter.

Præterea in eadem Bulla Clement. VIII. inter caſus reſervatos quarto loco numeratur: *Procuratio, auxilium, ſeu conſilium ad abortum faciendum poſt animatum factum, & ne intelligeres, effectu ſecuto, ſicuti per ſe illa verba intelligi ſolent; additur: Etiam effectu non ſecuto.*

144. Objeſtio.

Quæſtio.

Solutio.

145. Quid intelligatur per lapſum carnis voluntarium.

Dices: ſexto loco ponitur: *Lapſus carnis voluntarius opere conſummatuſ;* ergo niſi addidiſſet Pontifex illam particulam; *Opere conſummatuſ;* per lapſum carnis voluntarium, etiam veniſſet intelligendus, opere non conſummatuſ.

Reſpondeo Neg. Conſeq. & dico; ideo Pontificem addidiſſe illam particulam, ut clarè ſignificaret, quod per ſe intelligitur.

Igitur per lapſum carnis voluntarium, opere conſummatum, Aliqui intelligunt quodcumque peccatum carnis alicujus determinatæ ſpeciei conſummatum & ita ſub eo comprehendunt voluntariam pollutionem; quia pollutio habet propriam ſpeciem, ſecùs aſpectus aut tactus inhoneſtos, qui ſolum ſunt diſpoſitiones ad pollutionem; fornicationem, & alias ſpecies luxuriæ.

Neque contrarium docet Diſ. part. 4. tract. 4. de Peccat. Sacram. diſp. 10. n. 59. Quippe eò loci non tractat aut quatit, an pollutio voluntaria ſit lapſus carnis opere conſummatuſ, ſed ſimpliciter: *An pollutio cogitanda tantum turpia ſit peccatum reſervatum, & quid ſequatur ex aſpectu nimium libidinoſo?* Et ſic incipit ſuam reſolutionem.

Aliquando Superiores Regulares reſervant ſibi pollutionem voluntariam, etiam ſine complice; quaeritur, an ſi lequatur voluntariè et turpibus tantum delectationibus moroſis, vel ex aſpectibus libidinoſis ſit peccatum reſervatum. Et ad hæc dubia reſpondet Georgiuſ Kieni in tract. de caſ. reſer. p. 3. c. 6. n. 4. ubi ſic ait: *Quæres primò, utrùm Religioſi cogitando turpia, iſſique moroſè delectando in pollutionem prolapiùs, ſine proprii corporis aſpectu aut contactu libidinoſo, ullaque motione inſtrumentali, caſum reſervatum incurrat?*

Reſpondet Suarez affirmativè; ſed non improbabiliè Alii negant: putant enim, quòd ad huiſmodi reſervationem non ſolum externa actio in ſua ſpecie conſummatuſ, ſed etiam externa reſpectu mediotorum requiritur, & procuretur non tantum per interiorum delectationem, tamquam cauſam adæquatam; ſed poſitiſſimum per opus externum; v. g. libidinoſum contactum.

Et quemadmodum ille non incidit, qui tangit perſonam, quantumcumque libidinoſè ſecundo varioſ impudicitie actus abſque feminis profuſione aut copula; quàmvis mortaliter peccet; ita quoque qui ſine tactu proprii corporis, aut alio inſtrumento ob venerem turpitudinem mentalem polluitur, niſi perveniat ad conſumationem illius actus impudici, quem peccans intendit, vel in quem naturè ſua ordinatur, id eſt; copulam carnalem.

Quæris ſecundò; utrùm aſpectus libidinoſuſ in ſceminam directuſ, ex quo apta eſt ſequi pollutio, ſit caſuſ reſervatuſ? Reſp. Primò ſi aſpectuſ aliquiſ quidem libidine quaſi inadverteſter informatuſ à pulchritudine faciei aut formæ ſceminæ, aut perſone ſuperbè conveſtita proveniat, non eſt uti nec mortale, ita neque reſervatuſ. Ratio eſt; quòd huiſmodi aſpectuſ de ſe leviter tantum in libidinem provocet.

Reſpondeo 2. quando in gravem tentationem, & inde in pollutionem prolaberetur, necdum culpam reſervatam probabiliter committit, etiam ſi ex prava aſſectione & intentione ad libidinem concitaretur, ob aſpectum corporis externi, quòd per ſe oculoſ impudicuſ non poſſit cenſeri propinque lapſuſ carnis, opere conſummatuſ.

Reſpondeo 3. aſpectuſ denudati in ſceminæ corporis, aut potioris partuſ ad libidinem allucientuſ,

cientis, in qua pudicitia locum tenet, cum pollutione junctus, videtur sine praviis oculis aut contactu casus reservatus. Ita Kiene loco citato. Vide etiam Homobonum de cas. refer. p. 3. c. 5. excep. 6. Molfesum in Sum. to. 1. tract. 7. c. 20. n. 104. & Coriolanum de cas. refer. p. 2. cas. 9. §. 10. n. 15. asserentem, pollutionem ortam ex turpibus cogitationibus nunquam esse casum reservatum, sed tantum peccatum mortale. Hucusque Diana.

148. Solum referens sententiam Kiene & Aliorum, asserentium, non quamlibet pollutionem voluntariam esse casum reservatum; sed illam solum, quae praviis tactibus, aut etiam inhonestis aspectibus corporis nudati foeminae procuratur. Ergo perperam citatur Diana, quasi hoc loco generaliter doceat; voluntariam sui pollutionem, non esse lapsum carnis voluntariam, opere consummatum.

Sed quamvis Diana hoc non doceat; Alii tamen docent. Vide Marchantium in Expos. Reg. FF. Min. cap. 7. dub. 5. ubi quaerens, quis censetur lapsus carnis opere consummatus? Respondet: Omnis concubitus sive coitus carnalis, sive fiat secundum naturam, ut in fornicatione, adulterio, incestu; sacrilegio; sive contra naturam, ut in sodomitia, bestialitate & id genus nefandis criminibus.

Deinde movet quaestionem; An pollutio voluntarie procurata in propria persona, vel per tactus impudicos solos, absque coitu in secunda persona, sub lapsu carnis comprehendatur? Et Respondet; quod Alii negant; Alii affirmant. Securius, inquit, est, & malitia ipsa peccati meretur, ut per Capitula Generalia, aut Provincialia reservetur, sicut in diversis Provinciis ad majorem securitatem & mali detestationem fieri vidi.

Rursumque interrogat: An in concubitu, sive lapsu isto reservato, necessario debeat fieri seminatio in vase? Respondet, quod non; sed sufficit, inquit, coitus; etsi seminatio extra vas completeretur.

Quaro ego, quid si nulla seminatio sequeretur copulam? Respondet Bonae Spei supra, casus ille non incurritur; quia hic nulla lapsus carnis consummatio, ut notant Pellizarius, Grassus, Diana & Alii.

149. Non gravetur Lector, si adhuc unam proposuero quaestionem. In Bulla Coenae cal. 1. reservatur favor, defensio & receptio Haereticorum. Recepti Haereticum in domo mea, dedi ei consilium, arma, pecunias ut evaderet, non evasit; quaro, an talis favor, defensio, aut receptio sit casus reservatus?

Negat Sanchez lib. 2. Sum. cap. 10. n. 9. Quia, inquit, excommunicatio Bullae Coenae primario & principaliter fertur in Haereticos; & quasi accessorie derivatur & extenditur ad fautores, defensores, receptatores eorum, ut optime docet Suarez de Cen. dif. 21. sect. 2. n. 8.

Et constat ex tenore Bullae Coenae excommunicantis Haereticos in primo loco, & deinceps in ipsorum odium reliquos. Qui idem tenor servatur in jure excommunicando Haereticos & eorum fautores &c. At ubi principaliter aliquis excommunicatur, & accessorie mandantes, consulentes, vel faventes: hi non incurunt effectu mandati, consilii aut favoris non subsecuto, ut tradunt communiter DD. in tract. de Excom. Ita Sanchez.

Subscribo tenorem Bullae: *Excommunicamus & anathematizamus ex parte Dei Omnipotentis Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, auctoritate quoque Beatorum Apostolorum Petri & Pauli, ac nostrae quoscunque Hufius, VVilephistas, Lutheranos, Zuinglianos, Calvinistas, Vgunotias, Anabaptistas, Trinitarios, & à Christiana Fide Apostatas, ac omnes & singulos alios Haereticos, quocunque nomine censeantur, & cuiuscunque Sectae existant, ac eorum credentes, receptatores, fautores, & generaliter quoslibet eorum defensores &c. Ubi, ut vides, secundo loco ponuntur: Credentes, receptatores &c.*

An autem propterea solum accessorie, possit esse quaestio. Nam cap. *Sicut ait* 8. de Haereticis, videntur hi principaliter, & non accessorie ad Haereticos ipsos excommunicari; ibi: *Et sub anathemate prohibemus, ne quis eos in domo vel in terra sua teneat, vel fovere, aut negotiationem cum eis exercere praesumat.*

Quamvis etiam eodem cap. secundo loco ponantur, ibi: *Quia in partibus Tholosanis Haereticorum, quos Alii Catharos, Alii Patavenos, & Alii aliis nominibus vocant, invaluit damnanda perseveritas: eos (scilicet Haereticos) & defensores, & receptatores eorum, anathemati decernimus subiacere.*

Equidem, teste Sanchez supra, Sayro Theaur. cas. to. 1. lib. 3. c. 5. n. 4. ait esse valde probabile, hos omnes incurtere excommunicationem & jure communi, & Bullae Coenae, in eos latam. Prius probat, quia cap. *Sicut ait*, de Haereticis, videntur hi principaliter & non accessorie ad Haereticos ipsos excommunicari. Posterius autem; quia cum Ecclesia hos tam ingenti odio prosequatur, verisimile est, eam voluisse hos principaliter excommunicari. Ita Sanchez.

Sed ego nihil simile invenio apud Sayro novissimae editionis loco citato; quamvis & eundem locum citet Suarius de Fide disp. 24. sect. 1. n. 14. ubi huic sententiae adhæret, dicens: Quamvis res videatur dubia, ego huic posteriori sententiae adhæreo, tamquam probabiliori & securiori: tum quia magis favet Fidei, & detestatur haesim, quod jura intendunt; tum etiam; quia applicata contraria opinio casibus particulatibus, videtur incredibilis & contra praxim. Nam qui non denuntiat Haereticum; cum tenetur, excommunicationem incurrit, etiamsi alter denuntiet, & consequenter

151. Tenor Bullae.

An credentes &c. solum accessorie excommunicantur.

152. Aliquit putant hos omnes esse excommunicatos, etsi non sequatur effectus. Sayro.

Suarez.

Kiene, Homobonus, Molfesius, Coriolanus.

148. Non queritur pollutio voluntaria est lapsus carnis opere consummatus.

149. Alii in tali concubitu debent fieri seminatio in vase.

Bonae Spei, Pellizarius, Grassus, Diana.

150. Quid intelligatur in Bulla Coenae per defensionem Haereticorum.

Sanchez.

Suarez.

quenter prior non consequatur effectum; & idem est de illo, qui per testimonium falsum hæreticum liberare procuravit, & non potuit, quia per alios testes convictus est.

Tum denique, quia illa regula, in qua fundatur prima sententia, non rectè explicatur; procedit enim, quando mandatum vel auxilium ordinantur ad executionem ejusdem delicti, v. g. homicidii, hic autem non ita est: nam favor per se non ordinatur, ut alter committat hæresim; immo illam supponit, & ad tuitionem hominis jam hæretici ordinatur, & ita hoc delictum in suo genere est consummatum, quàmvis effectus non sequatur. Solet autem dici, hæc prohibitio secundariò pertinere ad hæresim, quia propter illam præcipuè fit, non quia quasi per hæresim consummetur delictum, cui annexa est hæc censura. Hæcenus Suarius. Meo judicio satis bene.

153. Solùm adverto (& magis explico hanc sententiam) duos effectus posse considerari in favore. v. g. qui præstatur Hæretico: Primus est, ipsa hæresis illius Hæretici, vel hæresis; in aliis eà occasione futura vel conservanda. Et de hoc effectu loquitur Suarius, negans eum esse necessarium ad incurrendam excommunicationem, & per consequens casum reservatum.

Secundus effectus est, favor vel tutela Hæretico & hæresi exhibita. Et de hoc effectu intelligo primam sententiam, ut vera sit, id est, nisi favor Hæretici & hæresis re ipsâ ponatur, non incurritur hæc excommunicatio, & per consequens non est casus reservatus. Ratio est; quia qui solùm voluit favere, non est simpliciter fautor.

154. Porro ut favor censeatur re ipsâ præstitus seu positus, requiritur primò, actio aliqua ex parte faventis. Secundò, passio seu receptio favoris ex parte Hæretici; v. g. aliquis mittit pecunias Hæretico, ut hoc modo ei faveat, sed pecuniæ in itinere pereunt, aut ipse jam obiit antequam pecunias acciperet, non est favor præstitus, seu re ipsâ positus & ideo non est casus reservatus; quia non est peccatum in genere suo consummatum. Misisti pecunias Hæretico, & ipse pecunias recepit, sed paulò post, antequam illis uteretur, furto ablatae fuerunt; item in domo tua Hæreticum recepisti, sed paulò post extractus fuit, falsum testimonium dixisti, ut ipsum à morte liberares, interim convictus aliis testibus, condemnatus fuit; ecce peccatum favoris & receptionis in suo genere consummatum, & ideo casus reservatus.

Probat; quia in his & similibus casibus verè favor præstitus fuit & acceptatus, quàmvis parùm Hæretico profuerit. Iam autem effectus prohibitus, seu id, quod prohibetur, non est liberatio Hæretici, non est concursus ad hæresim, sed receptio & favor Hæretici,

qui esse potest sine liberatione, & in exemplis propositis à parte rei est.

Ex quo patet diverfitas, supra à Suario allegata, inter favorem, qui præstatur Hæretico, & favorem, qui præstatur v. g. homicidæ; hic enim favor nihil est aliud, quàm concursus ad ipsum homicidium, qui concursus in re ipsâ non ponitur, nisi in re ipsâ ponatur occisio. Unde sicut ipse, qui occidere voluit, & casu impeditus fuit, non incurrit censuram, nec casum reservatum, estò etiam exterius mortaliter peccasset, ponendo causam per se occisionis; quia peccatum non fuit in genere suo consummatum effectu secuto, ita nil mirum, si nec ille incurrat censuram, aut casum reservatum, qui solùm consuluit, aut favorem præstitit isti actioni exteriori.

At verò in nostro casu favor, qui prohibetur, non est concursus ad hæresim, ut dictum est; nam qui Hæreticum jam conversum ad Fidem, aut mortuum defenderet, ne puniretur vel condemnaretur, incurreret censuram. Quid ergo? Subministratio consilii, pecuniarum, armorum &c. ut Hæreticus evadat justam punitionem, sive sit periculum ulterioris hæresis, sive non.

Atque hic fuisset finis Conclus. nisi hæc quaestio succurrisset: Aliquis absolvitur ab inferiori à peccato, de cujus reservatione dubitatur, post Absolutionem certò cognoscit reservationem, nunquid tenetur ad iteratam Confessionem faciendam ei, qui habet potestatem absolvendi à peccatis reservatis?

Respondeo; nequaquam: quia directè fuit ab illo peccato absolutus, non tantùm sub conditione, si non foret reservatum, sed etiam si foret secundùm se reservatum; quis in illis circumstantiis verè non erat reservatum, quoniam Superior noluit reservare peccatum dubium, sed duxerat certum. Cui ergo obligabitur ad iteratam Confessionem? Nam semel confessus fuit illud peccatum tamquam non reservatum, sicuti à parte rei non erat reservatum, & ab illo sic confessus fuit directè absolutus; peccatum autem semel directè absolutum non redit, ut clarum est.

Et idem est de excommunicatione, de qua dubitabatur, an esset reservata: nam & illa semel directè absoluta, non redit absque novo peccato, quæle hic supponitur non intervenire; quippe non est data Absolutio ad reincidentiam, ut vocant, utpote quæ non potest dari, nisi in casibus in jure expressis, qualis non est hic. Tali ergo casu absolvit inferior ab illa excommunicatione eo modo, quo absolvit ab omni alia, quæ certò constat non esse reservata. Ratio patet ex dictis: quia tali casu cessat omnis reservatio propter dubium circumstantans.

Sicut qui dispensat in voto, de cujus reservatione dubitatur, non dispensat sub conditione,

dubio reservatione, si non est votum; quia tunc non est opus dispensatione; vel sub conditione, si non est votum reservatum: quia supponitur stante illo dubio non esse reservatum, sed dispensat in illo voto simpliciter & absolute, sicut in quocumque alio voto non reservato; & ideo, est postea certo constare de reservatione, haud equidem esset necessaria nova dispensatio.

Interim tamen, si stante illo dubio de reservatione peccati, excommunicationis aut voti, non absolveretur aut dispensaretur, adveniente certitudine reservationis, inferior nec posset absolvere, nec dispensare; quia rediit reservatio. Probatur à simili; in tubi- latio cessat reservatio, quo transacto redit reservatio sine nova culpa: quippe reservatio non est aliud, quam ablatio potestatis; potest autem potestas auferri pro certo tantum tempore, quo elapso potestas redeat, & similiter potest concedi potestas pro certo tantum tempore, quo elapso expiter talis potestas. Quamvis ergo excommunicatio, quae est poena peccati, nunquam redeat ab- que novo peccato; reservatio tamen ex- communicationis, uti etiam peccati, redire potest; ut jam ostensum est.

Sed nunquid sola censura reservari potest? Nunquid solum peccatum? Attende quod sequitur:

CONCLUSIO IX.

Sola censura reservari potest, uti & solum peccatum: attamen à Pontifice ordinariè non reservatur peccatum sine censu- ra; quae proinde non contra- ctà, vel sublatà, non contra- hitur, vel auferitur reservatio peccati.

Reservatio, ut statim dixi, non est aliud, quam ablatio potestatis seu juris- dictionis; sicut ergo alia est jurisdictio nec- cessaria ad absolvendum à censura, alia ad absolvendum à peccato; ita alia est reserva- tio censuræ, alia autem reservatio peccati; ergo sicut solum peccatum potest reservari, ita etiam sola censura. Quae enim repugnan- tia?

Herculè solum peccatum posse reservari haud obscure significat Concil. Tridentinum sess. 14. cap. 7. ibi: Magnopere vero ad Chri-

stiani populi disciplinam pertinere sanctissimis Pa- tribus visum est, ut atrociora quadam & gra- viora crimina non à quibusvis, sed à summis dum- taxat Sacerdotibus absolventur.

Et infra: Neque dubitandum est. . . . quin hoc idem Episcopis omnibus. . . . liceat. . . . praesertim quoad illa, quibus excommunicationis cen- sura annexa est. Si praesertim quoad illa, ergo etiam quoad alia, quibus excommunicatio aut alia censura annexa non est. Si Episco- pis, etiam Pontificibus, de quo nemo po- test dubitare. Et ita de facto multa pecca- ta, quibus non est annexa ulla censura, re- servantur tam ab Episcopis, quam à Præla- tis Regularibus, ut omnibus est manife- stum.

Quantum ad reservationem solius censu- ra, sunt qui existimant, Pontificiam reserva- tionem immediatè cadere in solam censu- ram, & solum mediatè in culpam: quia ni- mirum nullus possit à peccato absolvi du- tante censurâ. Et licet contraria sententia sit communior, ut statim videbimus, in- terim non potest assignari aliqua; vel in spe- ciem repugnantia in eo, si fieret.

Nonne Aliqui docent, Prælatos Regular- res, est non possint sine consensu Capituli re- servare alia peccata, præter enumerata à Cle- ment. VIII. nihilominus posse reservare qual- libet censuras?

Ita quippe lego in Statutis nostris Genera- libus Barchinonensibus (impressis Antuerpiæ apud Gerardum Wollschatium an. 1624.) cap. 6. §. 22. n. 11. Insuper decernimus, Præ- latos predictos per se solos, absque Capituli consilio & consensu, posse sibi reservare qualibet censuras: & huiusmodi reservationem esse validam & tenere; cum Decretum Pontificis tantum loquatur de pec- catis, quae longè distant à censuris.

Et n. 14. eandem poenâ plectatur, quicumque ausus fuerit affirmare, Prælatos Generales & Pro- vinciales respectivè, non posse reservare sibi casus, in Constitutione Clementis VIII. expressos, extra Capitulum, vel quaruncumque censurarum abso- lutionem.

Quidquid sit de his Statutis, quae post- modum recognita & iteratò impressa fuerunt, omiſſis illis duobus numeris, hæc sententia non est ex ratione improbabilis; sed neque ab ipsis probabilitate pendet veritas Conclu- sionis: verum à principio generali ab Om- nibus admissio, parâ, jurisdictio necessaria ad absolvendum à censura, communicatur per Pontificem & Prælatos Ecclesie; ergo potest hæc limitari & restringi; ergo sola cen- sura potest reservari, eodem modo quo solum peccatum.

Attamen (ut habet sequens pars Conclu- sionis) à Pontifice ordinariè non reservatur pec- catum sine censura. Intellige de Pontifice, qua- tenus est Supremus Pastor, sive quatenus refer-

160. Aliqui ext- simant; Pontificiam reservationem immediatè cadere in solam censuram.

161. A Pontifice ordinariè non refer- vatur pec- catum sine censura.

159. Alia est re- servatio censuræ, alia peccati.

Solum pec- catum posse reservari, probatur ex sess. 14. cap. 7. ibi: Magnopere vero ad Chri-